

4. Conflicte d'interessos

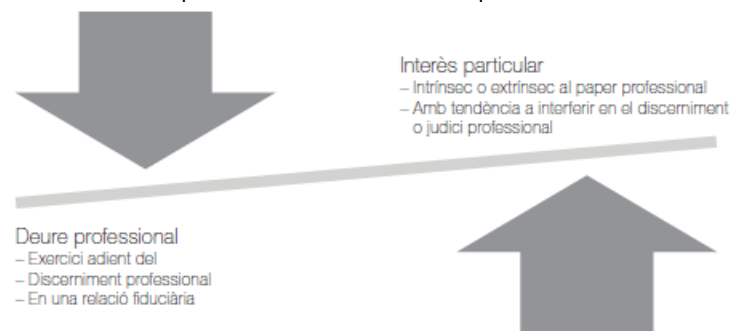
L'entitat de custòdia assumeix amb responsabilitat els conflictes d'interessos, amb mesures de prevenció i procurant que es solucionin de la manera més justa, sempre des de la llei i l'ètica.

El conflicte està present en gairebé totes les decisions humanes quan interactuem o ens vinculem amb altres persones o organitzacions. La vida en societat genera una àmplia gamma de conflictes de tot tipus: personals, interpersonals, intergrupals, interculturals, a l'escola, a la feina, en el barri, etc.¹ En aquesta bona pràctica ens centrarem en la gestió dels conflictes d'interès a les entitats de custòdia, partint de la base que el conflicte és inevitable i que la seva gestió positiva és el pilar bàsic per afrontar aquestes situacions quotidianes.

Un **conflicte d'interès** és tota situació de risc que apareix quan una persona en una posició de responsabilitat en l'entitat de custòdia (ja sigui un membre de l'òrgan de govern o personal laboral) té un interès personal o particular que podria influenciar-lo a l'hora de prendre una decisió dins de l'acompliment del seu càrrec en nom d'una altra (tota la comunitat involucrada en l'entitat de custòdia) i que, legítimament, confia en aquell judici.

Els membres d'una entitat de custòdia, en tant que ciutadans, tenim interessos particulars legítims que fan inevitable que en algun moment de la nostra carrera professional ens trobem en una situació de conflicte entre l'interès particular i el deure professional, de manera que el nostre judici professional podria arribar a veure's influït realment, potencialment o aparentment per l'interès particular. Aquesta situació de risc no ha de representar un problema *per se* però si no es reconeix i gestiona adequadament pot generar situacions problemàtiques, tant per l'entitat de custòdia com pel professional afectat.

Gràfic 1. Interès particular enfront de deure professional

Font: Baena et al. (2016)²

¹ Farré, Gutiérrez, 2004. Gestió positiva dels conflictes a les associacions: Mediació. Útils pràctics 16. Participació ciutadana, Ajuntament de Barcelona.

² Baena, L., Folguera, R., Garcia, O., Miralles, M., Roca, O. 2016. La gestió dels conflictes d'interès en el sector públic de Catalunya. Testimonis parlamentaris, 39. Oficina antifrau de Catalunya, Parlament de Catalunya.

Es poden crear conflictes d'interès quan hi ha oportunitats d'obtenir guanys materials directes (lucre personal); quan es poden beneficiar associats propers o familiars (persones vinculades); quan qüestions de caràcter personal o professional o un altre tipus de vinculació interfereixen en la formulació de judicis justos i imparcials, o quan les lleialtats o interessos personals competeixen o entren en conflicte amb els de l'entitat sense ànim de lucre. Les situacions de conflicte d'interès poden ser reals (risc efectiu: quan ja s'emet el judici professional) com potencials (risc futur: quan s'ha de prendre una decisió o emetre un judici professional) o aparents (aparença de risc: quan no hi ha cap interès particular).

La percepció infundada d'un conflicte d'interès pot ser igualment perjudicial per a la reputació d'una entitat de custòdia, com en el cas d'un conflicte real. Per això, la **tasca de prevenció** és la millor manera per evitar aquestes situacions. La millor manera de prevenir i abordar els conflictes d'interès és entendre la forma i les circumstàncies en què poden sorgir; requerir als membres de l'òrgan de govern, personal i altres persones implicades a l'entitat a conèixer qualsevol possible conflicte; i establir una política per afrontar els problemes de conflicte que puguin sorgir.

La percepció social que les decisions en les entitats de custòdia es prenen amb imparcialitat i objectivitat permet mantenir o millorar la confiança de la ciutadania i evitar greus perjudicis. En els últims anys ha augmentat considerablement l'atenció de la societat pels conflictes d'interessos, sobretot perquè el conflicte d'interessos pot estar relacionat amb el problema de la corrupció.

Els conflictes d'interès són un risc de corrupció, no un acte de corrupció. No s'ha de confondre risc de corrupció amb corrupció efectiva, tot i que el conflicte d'interès sigui indicador, precursor o motor de l'acte de corrupció si no es fa res per evitar-ho.

Les entitats de custòdia serveixen a l'interès públic i no privat, de manera que situacions de benefici privat han de ser examinades atentament per no generar un conflicte d'interès. Tot i així, en molts casos, les persones implicades no entenen què és un conflicte d'interès o no detecten l'existència d'una situació de conflicte i, quan ho detecten, no saben del cert com cal tractar-la.

Els **conflictes d'interès** són problemes ètics molt generalitzats que, precisament per aquesta raó, mereixen una atenció especial, tant des del punt de vista legal com del de l'ètica aplicada a les organitzacions i professions.³ L'ètica en les organitzacions és absolutament necessària, no només per millorar la seva reputació sinó per tenir una organització sòlida, coherent i capaç d'adaptar-se a les canviants circumstàncies de l'entorn mantenint la unitat dels seus membres al voltant d'un objectiu comú, que és la seva funció social i que justifica la seva existència.

³ Argandoña, A. 2004. Conflicto de intereses: el punto de vista ético. Documento de investigación nº552. IESE Business School.

Cal afegir que en el cas que l'entitat no gestioni correctament els possibles conflictes d'interessos podrà trobar-se en dificultats per accedir a fonts de finançament i crèdits o per obtenir reconeixements per la seva gestió.⁴

La forma en què una organització assegura la resolució transparent, participativa i eficient d'aquestes qüestions, afecta a tots els aspectes de la seva activitat i és crítica a l'hora de prendre bones decisions. En aquest sentit, **una bona gestió dels conflictes d'interès en una entitat de custòdia contribueix decisivament a la consecució d'una conservació a llarg termini.**

Pel que fa al marc legal, la Llei Orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació i la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de fundacions són el marc jurídic principal que regula les associacions i fundacions sense ànim de lucre a nivell estatal. Cap de les dues lleis conté cap regulació específica sobre conflictes d'interessos tot i que pot esdevenir una situació habitual en la pràctica diària de les entitats.

Pel que fa a la normativa aplicable a Catalunya, aquesta sí que regula els conflictes d'interessos en associacions i fundacions. A [la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques](#) es preveuen una sèrie de procediments per gestionar situacions de conflictes d'interessos que s'han incorporat minuciosament en aquest document.

L'objectiu principal d'aquesta bona pràctica és donar la informació necessària per gestionar els conflictes d'interessos que sorgeixin en les entitats de custòdia, seguint el marc normatiu i els estàndards ètics internacionalment acceptats.

⁴ Per exemple el Balanç Social de la Xarxa d'Economia Solidària (<http://www.xes.cat/pages/xs142.php?i=1>), Fundació Lealtad (<http://www.fundacionlealtad.org/>), etc.

Bones pràctiques en la gestió de conflictes d'interessos

4.A. Política de gestió dels conflictes d'interessos

- > Eines de detecció de conflictes d'interès
- > Eines de gestió de situacions de conflicte d'interès
- > Garantir l'eficàcia de les eines de detecció i gestió
- > Conclusions
- > Recursos, documentació i models

4.B. Retribucions de l'òrgan de govern

- > Aspectes clau a considerar

4.C. Acords de custòdia i transaccions econòmiques o de terrenys amb un membre de l'entitat

- > Aspectes clau a considerar
- > Recursos, documentació i models

4.D. Transparència i prevenció de conflictes d'interessos

- > Indicadors de transparència d'una entitat de custòdia
- > Formació en conflictes d'interessos

4.A. Política de gestió dels conflictes d'interessos

L'entitat de custòdia té **una política aprovada per l'òrgan de govern** i/o assemblea que defineix com **gestionar els conflictes d'interessos**. Aquesta política té en compte les relacions del personal laboral, de l'òrgan de govern i en general totes aquelles persones que tinguin accés a informació confidencial i/o formin part de la presa de decisions.

La política de conflicte d'interessos és un conjunt de procediments escrits a seguir per prevenir i gestionar conflictes d'interès. L'objectiu d'aquesta política és assegurar que el procés de presa de decisions en l'entitat de custòdia sigui imparcial, prioritzant sempre l'interès de l'organització davant de qualsevol interès o benefici personal d'un o diversos dels seus membres o persones vinculades a aquests, i per vetllar per a què els fins de l'entitat s'acompleixin.

S'entén com a **membres d'una entitat de custòdia** a les persones integrants dels òrgans de govern o consultius, les persones de l'equip directiu, així com la resta treballadors/es. Es consideren **persones vinculades** als membres de l'entitat de custòdia el del cònjuge, el d'altres persones amb qui hom estigui especialment vinculat per lligams d'afectivitat, el dels seus parents en línia recta i, en línia col·lateral, fins al tercer grau de consanguinitat o afinitat; i el de les persones jurídiques en les quals hom exerceixi funcions d'administració o amb les quals hom constitueixi, directament o per mitjà d'una persona interposada, una unitat de decisió, d'acord amb la legislació mercantil.⁵ També es podrien considerar persones vinculades els principals donants i persones amb capacitat d'influenciar decisions o amb accés a informació privilegiada.

Tot i que les solucions als problemes creats pels conflictes d'interessos són molt variades i la determinació de les mesures adequades s'ha de fer sempre en funció de les situacions concretes que es presentin i de les seves circumstàncies, és imprescindible disposar d'una política de conflicte d'interessos per evitar personalitzar les decisions i gestionar correctament la situació. Aquesta ha de contemplar la prevenció, la detecció i la gestió dels conflictes d'interessos.

Conseqüentment, és imprescindible que cada entitat de custòdia disposi de la seva pròpia política, participada, compartida i consensuada amb la base social, per tal que s'adeqüi a la seva pròpia realitat i dinàmica de funcionament intern. Aquesta ha de ser clara, simple i directa i ha de ser pública i estar disponible per a qualsevol interessat.

⁵ Segons l'article 312-9.3 de LLEI 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques

Aquesta política no pretén prohibir l'existència de relacions entre l'entitat i terceres parts relacionades amb l'òrgan de govern, empleats o altres persones o grups relacionats amb l'organització, els interessos de la qual puguin coincidir en la realització d'alguna activitat conjunta (dualitat de interessos i no conflicte); però sí que és el seu objectiu detectar aquestes situacions, documentar-les i comunicar-les a l'òrgan de govern perquè decideixi com actuar. A continuació es desenvolupen els punts que ha de contenir una política de conflicte d'interessos. En els següents apartats d'aquesta Bona pràctica trobareu exemples dels conflictes d'interès més comuns en custòdia del territori i propostes per a resoldre'ls.

EINES DE DETECCIÓ DE SITUACIONS DE CONFLICTE D'INTERÈS

L'article 312-9, apartat 2, de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques, fa una previsió en aquest sentit i concretament diu: "Els membres dels òrgans de govern de les persones jurídiques han de comunicar a l'òrgan qualsevol situació de conflicte, directe o indirecte, que tinguin amb la persona jurídica. Abans que l'òrgan adopti un acord en el qual hi pugui haver un conflicte entre un interès personal i l'interès de la persona jurídica, la persona afectada ha de proporcionar a l'òrgan la informació rellevant i s'ha d'abstenir d'intervenir en la deliberació i la votació."

Per tant, una política de gestió de conflictes d'interès ha d'exigir que qualsevol membre d'una entitat de custòdia que tingui coneixement de la possible existència d'un conflicte d'interès propi o d'un altre membre de l'entitat (real, potencial o percebut) ho hagi de **posar en coneixement de l'òrgan de govern de l'entitat, per escrit i aportant les proves o arguments necessaris per verificar-ho**. És aconsellable utilitzar un "**Formulari de comunicació de conflictes d'interès**" per a complir el deure de comunicació (consultar l'últim apartat d'aquesta secció per a veure models de formularis de comunicació d'altres entitats).

Tot i així, per poder anticipar i gestionar l'existència de possibles conflictes d'interès de forma proactiva és desitjable que tots els membres de l'entitat de custòdia facin una "**Declaració responsable de conflictes d'interès**". Les declaracions d'interessos constitueixen l'eina principal perquè les entitats de custòdia detectin interessos dels seus membres susceptibles d'originar situacions de conflictes d'interès en qualsevol de les seves modalitats: reals, potencials o aparents. Constitueixen l'exemple més clar d'instruments legals de prevenció del conflicte d'interès que faciliten ex ante la transparència necessària sobre les circumstàncies personals i patrimonials dels membres d'una entitat privada o un servidor públic.⁶

⁶ Baena, L., Folguera, R., Garcia, O., Miralles, M., Roca, O. 2016. La gestió dels conflictes d'interès en el sector públic de Catalunya. Testimonis parlamentaris, 39. Oficina antifrau de Catalunya, Parlament de Catalunya.

Aquesta mesura consisteix a declarar prèviament els interessos privats que puguin generar un conflicte amb el deure professional, contractual, legal, etc. de la persona. Aquesta mesura és utilitzada freqüentment perquè a més és una obligació ètica i moral ja que l'ocultació pot provocar danys a tercers i, conseqüentment, afecta les responsabilitats originades en l'exercici del càrrec (veure Torre Jussana, 2015). Tot i així, aquesta mesura no elimina el problema sinó que simplement el posa de manifest. A continuació es detallen les eines de gestió de situacions de conflicte d'interès.

EINES DE GESTIÓ DE SITUACIONS DE CONFLICTE D'INTERÈS

L'article 312-9, apartat 1, de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques, també fa una previsió en aquest sentit i concretament diu: **“Hom no pot intervenir en la presa de decisions o l'adopció d'acords en els assumptes en què tingui un conflicte d'interessos amb la persona jurídica”**

Aquest principi que marca la llei es porta a la practica mitjançant dos instruments clarament delimitats, l'abstenció i la recusació:⁷

- El deure d'**abstenció** sorgeix en l'exercici ordinari de les funcions assignades al lloc de treball concret que es desenvolupa, és a dir, quan la imparcialitat es pot veure compromesa en un supòsit concret i determinat; en definitiva, obliga al membre de l'entitat de custòdia a apartar-se del coneixement d'un assumpte en la tramitació del qual hagi d'intervenir.
- La **recusació**, per la seva banda, adopta un paper complementari i subsidiari al de l'abstenció, atès que opera quan aquesta no es produeix, és a dir, en cas que el membre de l'entitat de custòdia, davant un conflicte d'interès real, incompleixi el deure d'apartar-se'n. El mecanisme de la recusació és el dret de les persones interessades en el procediment decisorí a sol·licitar l'apartament del recusat per les mateixes causes per les quals s'hauria d'haver abtingut.

En els conflictes d'interès reals, com que el membre de l'entitat ja es troba en situació d'haver d'oferir el judici professional, actualment l'única eina de gestió de la situació és l'abstenció (o recusació en cas que sigui necessari). L'abstenció és l'última barrera de protecció, en aquells casos en què el conflicte ja és present, l'interès ja no és eliminable i només és possible preservar la imparcialitat apartant la persona del procés decisorí. En cas de dubte sobre l'existència de conflicte d'interessos, s'ha d'optar sempre per l'abstenció.

⁷ Baena, L., Folguera, R., Garcia, O., Miralles, M., Roca, O. 2016. La gestió dels conflictes d'interès en el sector públic de Catalunya. Testimonis parlamentaris, 39. Oficina antifrau de Catalunya, Parlament de Catalunya.

Alguns motius d'abstenció són els següents (entre d'altres):⁸

1. Tenir interès personal en l'assumpte de què es tracti o en un altre en la resolució del qual pugui influir la d'aquell; ser administrador de societat o entitat interessada, o tenir una qüestió litigiosa pendent amb alguna persona interessada.
2. Tenir un vincle personal tal i com es defineix en l'article 312-9.3 de LLEI 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.
3. Haver intervingut com a pèrit o com a testimoni en el procediment de què es tracti.
4. Tenir relació de servei amb una persona natural o jurídica interessada directament en l'assumpte, o haver-li prestat en els dos últims anys serveis professionals de qualsevol tipus i en qualsevol circumstància o lloc.

Si la resolució del conflicte d'interès s'enquista en el si de l'entitat de custòdia i abans d'arribar a obrir un procés judicial per a resoldre'l, s'aconsella fermament iniciar un procés de **Gestió Alternativa de Conflictes (GAC)** que contempli la mediació.

La mediació com a metodologia per a la resolució pacífica dels conflictes, és una opció viable i pertinent, ja que es basa en una lògica de col·laboració que s'oposa a la lògica de la confrontació judicial. La mediació presenta alguns avantatges respecte d'altres mètodes de resolució de conflictes: evita la via judicial, els seus costos són menors, la seva aplicació és més ràpida, cuida les relacions entre les persones i és preventiva, ja que centra els seus esforços en resoldre el problema de fons. Les principals característiques del seu funcionament requereix la disposició i la voluntarietat de les parts per tal de participar en la mediació, així com la necessitat de cooperació en el procés de transformació i/o en la resolució del conflicte, esdevenint fonamental la imparcialitat i la neutralitat del mediador.⁹

Des de fa més de 15 anys, l'Administració impulsa polítiques actives per a la implantació de la mediació com a sistema alternatiu a la judicialització per a la resolució de conflictes. Concretament l'any 2009, la Generalitat va crear el **Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya** mitjançant la Llei 15/2009 de mediació en l'àmbit del dret privat.¹⁰ Aquesta institució té com a principals objectius fomentar i difondre la mediació i facilitar-hi l'accés a tots els ciutadans, estudiar les tècniques de mediació, gestionar els registres de persones mediadores en l'àmbit familiar i el de l'àmbit del dret privat, designar la persona mediadora, fer el seguiment del procediment, homologar els estudis, els cursos i la formació específica en matèria de mediació, i organitzar el servei públic.

⁸ Baena, L., Folguera, R., Garcia, O., Miralles, M., Roca, O. 2016. La gestió dels conflictes d'interès en el sector públic de Catalunya. Testimonis parlamentaris, 39. Oficina antifrau de Catalunya, Parlament de Catalunya.

⁹ Armandans, I. 2009. La mediació en l'àmbit de la salut: una nova opció alternativa de gestió de conflictes. Anuari de Psicologia (Monogràfic 2008-2009). Pàg. 111-125.

¹⁰ http://justicia.gencat.cat/ca/ambits/mediacio/mediacio_dretprivat/

GARANTIR L'EFICÀCIA DE LES EINES DE DETECCIÓ I GESTIÓ

La política d'interessos d'una entitat de custòdia pot integrar-se en els estatuts de l'entitat o incorporar-se en forma de reglament de règim intern.¹¹ Seguint les directrius dels estatuts, el reglament pot desenvolupar àmpliament la política de gestió dels conflictes d'interessos i, conseqüentment, és un format més adequat per a això. A més, cal tenir en compte que el reglament de règim intern és una eina més flexible i àgil que permetrà actualitzar periòdicament la política de gestió de conflictes d'interès sense la càrrega burocràtica i costos associats a la modificació d'estatuts. Tot i així, es recomanable que almenys el contingut bàsic de la política estigui recollit als estatuts. En concret, els estatuts haurien de preveure (per informació més detallada veure Collado, 2016):¹²

- Que l'entitat té un reglament de règim intern que regula la política de conflicte d'interessos.
- Quines persones l'han de conèixer i signar.
- La forma com l'òrgan de govern informará a l'assemblea de qualsevol incidència en relació a conflicte d'interessos que hagi tingut lloc durant el transcurs de l'activitat de l'entitat (en el cas que els expedients de conflicte d'interessos els substanciï l'òrgan de govern i no directament l'assemblea).

Cal tenir en compte però, que a Catalunya les fundacions estan obligades a què la política de conflicte d'interessos consti als estatuts (art. 331-9.h CcC). La previsió en aquest sentit és molt poc concreta, i no té per què comportar la necessitat de regular tota la política de conflicte d'interessos dins els estatuts, però sí les previsions bàsiques esmentades.

Òbviament, no és suficient amb que la política estigui en format paper o disponible electrònicament. Perquè resulti efectiva, l'òrgan de govern ha de garantir la seva aplicació rigorosa, així com contemplar processos participatius amb la base social per a la seva revisió.

- > **Tots els membres de l'entitat de custòdia han de disposar d'una còpia de la política d'interessos i subscriure-la** després d'un procés de comunicació. En cas de canvis substancials en els continguts de la política es recomana realitzar un altre procés informatiu i renovació de signatures.

És important establir **formació per als membres de l'entitat en criteris legals, ètics i professionals sobre conflicte d'interessos, especialment utilitzant exemples reals de conflictes i solucions adoptades** per a facilitar la comprensió d'aquesta pràctica i la seva importància. Aquests exemples també poden incorporar-se al document de política de gestió dels conflictes d'interessos.

¹¹ Els codis ètics també són una eina important que poden reflectir aquesta gestió.

¹² Collado Urieta, H., (2016). La incorporació de la custòdia del territori als estatuts de les entitats no lucratives. Documents ocasionals de la Xarxa de Custòdia del Territori, 24. XCT. 23pp

Cal també, mantenir **registres complets i precisos del procés** de presa de decisions en un conflicte d'interessos (processos i procediments documentats de l'organització). L'acta de l'òrgan de govern ha de reflectir si hi havia un conflicte potencial d'interessos i com s'ha afrontat.

RECURSOS, DOCUMENTACIÓ I MODELS

Model de política de gestió dels conflictes d'interessos¹³

Article I: Propòsit

L'objectiu d'aquesta política és assegurar que el procés de presa de decisions de l'entitat de custòdia sigui imparcial, prioritzant sempre l'interès de l'organització davant de qualsevol interès o benefici personal d'un o diversos dels seus membres. La forma en què una organització assegura la resolució transparent, participativa i eficient d'aquestes qüestions, afecta a tots els aspectes de la seva activitat i és crítica a l'hora de prendre bones decisions.

Tot i que les solucions als problemes creats pels conflictes d'interessos són molt variades i la determinació de les mesures adequades s'ha de fer sempre a la vista de les situacions concretes que es presentin i de les seves circumstàncies, és imprescindible disposar d'una política d'interessos per evitar personalitzar les decisions i gestionar correctament la situació.

Aquesta política no pretén prohibir l'existència de relacions entre l'entitat i terceres parts relacionades amb l'òrgan de govern, empleats o altres persones o grups relacionats amb l'organització, els interessos de la qual puguin coincidir en la realització d'alguna activitat conjunta (dualitat de interessos i no conflicte); però sí que és el seu objectiu detectar aquestes situacions, documentar-les i comunicar-les a l'òrgan de govern perquè decideixi com actuar.

Article II: Definició

Conflicte d'interessos: Un conflicte d'interessos es dona quan una persona en una posició de responsabilitat en l'entitat de custòdia (ja sigui personal laboral com a membres de l'òrgan de govern) té un interès personal o particular que pot influenciar a l'hora de prendre una decisió dins de l'acompliment del seu càrrec.

Persones vinculades: Persones vinculades: Persones integrants dels òrgans de govern o consultius, les persones de l'equip directiu, així com la resta treballadors/es i també¹⁴:

- En el cas que es tracti d'una persona física, el del cònjuge, d'altres persones amb les que s'estigui especialment vinculat per lligams d'afectivitat, el dels seus parents en línia recta sense limitació i en línia col·lateral fins al quart grau de consanguinitat o segon d'afinitat, i el de les persones jurídiques en les que exerceixin funcions d'administració o amb les que es constitueixi, directament o per mitjà de persona interposada, una unitat de decisió, d'acord amb la legislació mercantil.
- En el cas que es tracti d'una persona jurídica, el dels seus administradors o apoderats, el dels socis de control i el de les entitats que formen amb la mateixa una unitat de decisió, d'acord amb la legislació mercantil.
- A més de les persones esmentades anteriorment, cal afegir als principals donants i persones amb capacitat d'influenciar decisions o amb accés a informació privilegiada.

Article III: Procediment

1.- El deure de comunicar un conflicte d'interessos:

¹³ Basat en la política de gestió dels conflictes d'interessos de l'associació Nutrició Sense Fronteres i el model proposat per l'agència nord-americana Internal Revenues Service (IRS).

¹⁴ Definició establerta per l'article 312-9 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.

La persona o persones que tinguin coneixement de la possible existència d'un conflicte d'interès propi o d'un altre membre de l'entitat (real, potencial o percebut) han de posar-ho en coneixement de l'òrgan de govern de l'entitat, per escrit i aportant les proves o arguments necessaris per verificar-ho, abans que aquest adopti un acord en el qual hi pugui haver un conflicte.

2.- Determinació de si existeix o podria semblar que hi ha un conflicte d'interès:

En reunió de l'òrgan de govern s'exposarà el cas amb totes les dades possible i, en cas necessari, s'escoltarà a la persona interessada. Posteriorment aquesta persona abandonarà la reunió i es deliberarà i decidirà si es considera que existeix o podria semblar que hi ha aquesta situació de conflicte d'interès.

3. Procediment a seguir:

- 3.1. La persona interessada s'ha d'absentar de la reunió a on es discutiran les contractacions, compres, signatures d'acords de custòdia, o qualsevol altre aspecte en què hagi sorgit el conflicte d'interès (abstenció). Únicament per petició expressa de l'òrgan de govern podrà realitzar una presentació exposant les seves raons per a la contractació o l'acord al qual es pretén arribar. Posteriorment aquesta persona abandonarà la reunió.
- 3.2. L'òrgan de govern pot convocar a la reunió una o diverses persones alienes al conflicte per proposar alternatives a l'opció presentada per la persona interessada.
- 3.3. Quan es tracti de compra de finques o acords de custòdia, caldrà valorar les opcions seguint la missió i valors establerts pels Estatuts així com els criteris tècnics i de selecció marcats per la bona pràctica número 10 "Selecció i avaluació d'iniciatives de custòdia".
- 3.4. Sempre que un membre de l'entitat o qualsevol finca de la seva propietat (total o parcialment) es beneficiï de recursos econòmics es justifica tècnicament el seu interès públic davant l'òrgan de govern, l'equip de treball i l'assemblea.
- 3.5. Posteriorment l'òrgan de govern haurà de decidir si algunes de les alternatives proposades pot ser igual o més beneficiosa que la que pot suposar un conflicte d'interès. En qualsevol transacció de terrenys (p.e. compra-venta, lloguer, etc.) o acords de custòdia entre l'entitat i una persona vinculada a aquesta, cal consultar a un taxador independent, publicitar la oferta àmpliament i realitzar una inspecció de la finca en transacció o custòdia.
- 3.6. Si cap de les alternatives proposades millora les condicions de la presentada per l'interessat haurà de decidir per majoria dels membres desinteressats si se segueix endavant amb la contractació o acord.

4. Incompliment de la política de Conflicte d'Interès:

- 4.1. Si qualsevol membre de l'associació té coneixement d'un possible incompliment de la política de conflicte d'interès ha d'informar a l'òrgan de govern d'aquesta sobre les raons per creure que s'ha incomplert aquesta política i permetre a la persona afectada que exposi el seu punt de vista sobre la situació.
- 4.2. Si, després d'això, l'òrgan de govern decideix que no s'ha seguit el procediment adequat o no s'ha informat d'un conflicte d'interès, ja sigui real o potencial, es prendran les mesures adequades seguint el règim disciplinari establert pels Estatuts (recusació, sanció, etc.).

Article IV: Arxiu del procés i rendició de comptes

Les actes de les reunions de l'òrgan de govern han de contenir:

- Els noms de totes les persones que han intervingut al llarg del procés amb un resum de les seves intervencions.
- Les alternatives proposades per part de l'òrgan de govern a la proposta de la persona interessada.
- Tant si s'escull la proposta de la persona interessada com no, cal justificar escrupolosament la decisió.

- Acord i votació final.

Article V: Publicitat i declaració anual

Cada membre de l'òrgan de govern així com qualsevol persona que tingui alguna capacitat de decisió a l'entitat, haurà de signar un document en el qual afirmi que:

- Ha rebut una còpia de la política de conflicte d'interès.
- L'ha llegit i comprès aquesta política.
- Està d'acord amb el compliment d'aquesta política.

Article VI: Revisió periòdica

Anualment l'òrgan de govern haurà de revisar i emetre un informe que justifiqui que les transaccions, contractacions, acords, etc. realitzats en els quals s'ha produït o semblava que s'hagués pogut produir un conflicte d'interès i que es justifiquen per les seves condicions beneficioses per a l'entitat. En el cas de les associacions, posteriorment caldrà traslladar-ho a l'assemblea i passar comptes a aquesta.

L'assemblea té plenes facultats per a revisar i modificar la política d'interessos sempre que així ho decideixi una majoria simple d'aquesta.

Article VII: Exemples de possibles situacions

Amb aquest document es concreten algunes d'aquestes possibles situacions:

- Els membres de l'òrgan de govern han d'abstenir-se de participar en tot tipus de negoci i activitats financeres que puguin comprometre la transparència i objectivitat en la gestió de l'entitat.
- Els membres de l'òrgan de govern no poden participar en societats constituïdes o participades per l'associació.
- L'entitat de custòdia no pot fer préstecs de diners a membres de l'òrgan de govern.
- En el cas que hi hagi membres de l'òrgan de govern amb relació laboral o professional amb l'associació, aquesta relació s'articularà mitjançant un contracte, en el qual es determinarà clarament les tasques laborals o professionals que se li retribueixen, les quals seran diferents de les pròpies del càrrec que ocupen dins de la junta. A més, en el cas de les fundacions, abans de dur a terme l'operació, el patronat ha d'adoptar una declaració responsable i l'ha de presentar al protectorat juntament amb la documentació justificativa pertinent, d'acord amb el que disposen els articles 332-9 i 332-10 de llibre tercer del Codi Civil.
- En cas que es signi un acord de custòdia en la propietat d'algun membre de l'òrgan de govern, aquest s'abstindrà del procés de decisió i si és el cas delegarà la signatura de l'acord. L'interès ecològic de la finca ha de ser justificat tècnicament i alineat amb els objectius de l'entitat. Es comunicarà el procés a tots els membres de l'entitat de custòdia perquè tinguin l'oportunitat de mostrar el seu desacord si així es creu oportú. Tot el procés i presa de decisions ha d'estar registrat seguint els protocols de la política de conflictes d'interessos.
- Es posarà especial atenció en aquelles situacions en què els processos deliberatius de l'òrgan de govern, o la simple participació en aquest per part d'alguns membres, poden resultar en conflicte d'interès. En aquests casos s'aplicarà estrictament el Protocol establert en la política d'interessos, i l'òrgan de govern (sense la participació dels interessats) decidirà les accions necessàries (inclús la baixa d'un membre de l'òrgan). Si quan es presentin els conflictes d'interès l'assemblea considera necessari renovar el protocol o que l'òrgan de govern no ha actuat èticament tindrà la potestat de modificar la decisió. Alguns exemples:
 - L'òrgan de govern d'una entitat de custòdia realitza un procés deliberatiu per decidir quin import es vol destinar a la compra d'una finca agrària d'alt valor ecològic. Un

membre s'absté en la votació, però no informa que el seu germà és soci de l'empresa agrària propietària de la finca.

- Un membre de l'òrgan de govern que tingui oportunitat de lucre personal a través d'una empresa de serveis pròpia per alguna actuació de l'entitat de custòdia (consultora ambiental, gestor de finques, banquer, etc.).
- Un membre de l'òrgan de govern que influeix en les decisions de contractació de personal o serveis a favor d'un amic personal o familiar (p.e. per a realitzar tasques en finques de custòdia o propietat).
- Un membre de l'òrgan de govern pren avantatge personal d'una oportunitat que ell o ella sap que seria d'interès per a l'entitat de custòdia (per exemple, la compra d'una finca en venda d'alt valor ecològic).
- Un membre de l'òrgan de govern lloga unes oficines de la seva propietat a l'entitat de custòdia (o a l'inrevés, quan l'entitat lloga les seves oficines a algun membre de l'entitat).
- Quan una mateixa persona és membre de l'òrgan de govern de dues entitats de custòdia diferents poden aparèixer conflictes de lleialtat. Per exemple, proposant principals donants d'una entitat perquè l'altra li contacti per al mateix propòsit. L'òrgan de govern s'encarregarà de valorar-lo i jutjar-ho si hi ha conflicte d'interessos per així recomanar la baixa del membre de l'òrgan de govern.
 - S'evitarà que el president de l'entitat sigui alhora el director tècnic. Això, a més de ser poc ètic, pot generar dificultats, per exemple, a l'hora d'accedir a crèdit ja que les entitats financeres o la mateixa administració ho veuran com una debilitat estructural.
 - No s'incorporarà a la propietat a l'òrgan de govern com a pràctica habitual per evitar les constants situacions de conflicte d'interès que això generaria. Es buscaran altres maneres d'involucrar els propietaris en l'activitat de l'entitat de custòdia.

Lloc i data.....

PRESIDENT

Nom i cognoms

SECRETARI

Nom i cognoms

Política de conflicte d'interessos de la Xarxa de Custòdia del Territori (XCT)

Antecedents i motiu de la política

És a rel de l'anàlisi per al compliment dels Principis de Transparència i Bones Pràctiques de la Fundación Lealtad (any 2010) que la xct cospa la necessitat d'establir una política de conflicte d'interessos com a mesura per assegurar una resolució transparent, participativa i eficient de possibles conflictes d'interès interns i assegurant així la independència del consell de membres de la xct.

La creació d'aquesta política de conflicte d'interessos respon al compliment del subprincipi establert per la Fundación Lealtad de:

Principi de Funcionament i Regulació de l'Òrgan de Govern

<http://www.fundacionlealtad.org/web/jsp/informateycolaboraong/informateparadonar/principios.jspG>

- Existiran mecanismes aprovats per l'òrgan de govern que evitin situacions de conflicte d'interès en el si de l'òrgan de govern. Aquests mecanismes seran públics.

Un conflicte d'interès sorgeix quan un membre de l'òrgan de govern (consell de la xct) te un interès personal o particular que pot influenciar-lo en el moment de prendre una decisió en el desenvolupament del seu càrrec.

Amb aquest objectiu establim una política de conflicte d'interessos que respon a:

- Què es considera un conflicte d'interès per part de la xct
- Qui decideix si existeix conflicte d'interès,
- Procés per donar a conèixer el conflicte d'interès,
- Procés de presa de decisions,
- Conseqüències de que no es compleixi la política,
- Com i qui documentarà i de quina manera els conflictes d'interès que es generin, el procés a seguir y la seva publicació (per exemple en la memòria econòmica o auditoria).

POLÍTICA DE CONFLICTE D'INTERESSOS DE LA XCT

Propòsit

L'objectiu de la política de conflicte d'interès és evitar que els interessos personals i/o institucionals dels membres del consell de membres de la xct (òrgan de govern) interfereixin amb el normal desenvolupament de la seva tasca en la xct, i assegurar que no existeix un benefici personal, professional o polític en perjudici de l'entitat.

El conflicte d'interès es defineix, per tant, com un interès que podria afectar o podria semblar que afecta, el judici o la conducta d'algun o alguns membres del consell de membres de la xct, personal contractat, etc. en perjudici dels interessos de l'entitat.

Aquesta política no pretén prohibir l'existència de relacions entre la xct i terceres parts relacionades amb el consell de membres, empleats o altres individus o grups relacionats amb l'organització els interessos dels quals poden coincidir amb la realització d'alguna activitat conjunta (dualitat d'interès i no conflicte).

Aquesta política si exigeix, en canvi, davant la possibilitat d'alguna de les situacions assenyalades, l'obligació de posar-lo en coneixement de qui designi aquesta política y de que si es decideix que existeix conflicte d'interès, la persona o persones involucrades no participin en el procés de presa de decisions.

Definició

NOTA: Adaptat de la llei 4/2008 del Llibre Tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les Persones Jurídiques (Llei d'Associacions i Fundacions Catalanes). Article 312-9. Conflicte d'interessos.

“S'equipara a l'interès personal, a efectes d'apreciar l'existència d'un conflicte d'interessos, l'interès de les següents persones:

- a) En cas de que es tracti d'una persona física, el del cònjuge, el d'altres persones amb qui s'estigui especialment vinculat per vincles d'afectivitat, el dels seus parents en línia recta sense limitació i en línia col·lateral fins el quart grau de consanguinitat o el segon d'afinitat, i el de las persones jurídiques en les que s'exercitin funcions d'administració o amb les que es constitueixin, directament o per mitjà d'una persona interposada, una unitat de decisió, d'acord amb la legislació mercantil.
- b) En el cas de que es tracti d'una persona jurídica, el dels seus administradors o apoderats, el de les entitats que formin amb la mateixa una unitat de decisió, d'acord amb la legislació mercantil.”

Procediment

1.- **Comunicació:** La persona o persones que tinguin coneixement de la possible existència d'un conflicte d'interès propi o d'un altre membre de l'entitat haurien de posar-ho en coneixement del Director/a o President/a de la xct, indistintament, aportant les proves o arguments necessaris per verificar si existeix o si podria semblar que existeix el conflicte d'interès.

2.- **Determinació** de si existeix o podria semblar que existeix un conflicte d'interès: En reunió amb el consell de membres s'exposarà el cas amb totes les dades possible i s'escoltarà a la persona interessada. Posteriorment aquesta persona abandonarà la reunió i es discutirà i decidirà si es considera que existeix o podria semblar que existeix tal situació de conflicte d'interès.

3.- **Procediment** a seguir:

Sempre en reunió amb el consell de membres de la xct:

3.a. La persona interessada realitzarà una presentació exposant les seves raons per la contractació o l'acord al que es pretén arribar. Posteriorment aquesta persona abandonarà la reunió.

3.b. El president del consell de membres podrà convocar a la reunió una o varies persones desinteressades per proposar alternatives a la transacció o contractació o la situació que fos de l'opció presentada per la persona interessada.

3.c. Posteriorment el consell de membres haurà de decidir si algunes de les alternatives proposades pot ser igual o més beneficiosa que aquella que pugui suposar un conflicte d'interès.

3.d. Si ninguna de les alternatives proposades millora les condicions de la presentada per la persona interessada es tindrà que decidir per majoria dels membres desinteressats si es segueix endavant amb la contractació o acord.

4.- **Incompliment** de la política de Conflicte d'Interès:

4.a. Si el consell de membres designat té coneixement d'un possible incompliment de la política de conflicte d'interès haurà d'informar al membre sobre les raons per creure que s'ha incomplert la política i permetre a la persona afectada que exposi el seu punt de vista sobre la situació.

4.b. Si, després de l'anterior, el consell de membres decideix que no s'ha seguit el procediment adequat o no s'ha informat d'un conflicte d'interès, ja sigui real o potencial, es prendran les mesures adequades, podent arribar a l'expulsió de la persona del consell de membres o fins i tot la pèrdua de la condició de soci.

Arxiu del procés i rendició de comptes

Les actes de les reunions del consell de membres de la xct hauran de contenir:

- 1.- Els noms de totes les persones que han intervingut des del començament del procés amb un resum de les seves intervencions.
- 2.- Les alternatives estudiades a la transacció o acord proposat per la persona interessada.
- 3.- Les raons per les quals s'ha decidit continuar amb la transacció o acord.
- 4.- L'acord arribat i la votació final.

Publicitat

Cada membre del consell de membres de la xct, així com qualsevol persona en la que es delegui alguna capacitat de decisió en l'entitat, haurà de signar un document d'acceptació de la política de conflicte d'interessos en la que afirmi que:

- 1.- Ha rebut una còpia de la política de conflicte d'interès.
- 2.- Ha llegit i entès la política.
- 3.- Està d'acord amb el compliment d'aquesta política.

Revisió periòdica

Anualment el consell de membres haurà de revisar i emetre un informe que justifiqui les transaccions, contractacions, acords, etc. realitzats en els que s'ha produït o semblaria que es pot produir un conflicte d'interès, tot i que es justifiquin per les seves condicions beneficioses per l'entitat en detriment d'altres possibilitats que no suposarien conflicte d'interès.

Annex I:

Document d'acceptació de la Política de Conflicte d'Interès

He llegit i entès la Política de Conflicte d'Interès de la xct. En el cas de que es produís una situació o circumstància personal, familiar, professional o empresarial originària o sobrevinguda, que pugui implicar que jo em trobo en una situació de conflicte d'interès, em comprometo a informar d'aquest fet al director/a o president/a de la xct, indistintament:

Data _____

Nom, càrrec i signatura _____

Exemple de resolució d'un conflicte d'interès de la Land Trust for Santa Barbara County

Resolution of the Board of Trustees Land Trust for Santa Barbara County

WHEREAS:

- A. In June 2007, Rancho Aldea Antigua LLC submitted a project application and proposal to donate a conservation easement to protect the scenic, agricultural, natural and archaeological resource values of the property.
- B. David H. Anderson is the president of Rancho Aldea Antigua LLC, which is the owner in fee of a 23-acre avocado ranch in the foothills of the Carpinteria Valley owned by David Anderson and his immediate family.
- C. David H. Anderson was a founder, was a long-time board member and is current general counsel of the Land Trust for Santa Barbara County ("Land Trust"), and has been a leader in voluntary land conservation locally and nationally for over two decades.
- D. Board member Ken Marshall reported that he potentially had a conflict of interest on this matter because several years ago his firm performed consulting work for David Anderson when he purchased the property, and here therefore elected not to participate in discussions about, nor vote on, the application;
- E. At its August 22, 2007 meeting, the Land Committee received and discussed the project application, maps and photos of the property taken by Land Trust staff, and determined that:
 - (1) accepting a conservation easement from Rancho Aldea Antigua LLC would constitute an "insider transaction" pursuant to the Policy on Conflict of Interest, Board Compensation and Insider Transaction, and will require a vote of the disinterested members of the Board of Trustees to make special findings to accept the easement;
 - (2) preliminary staff review of the Land Trust's Project Selection Criteria (see Land Committee memo Aug 14, 2007) indicates the project is feasible and the property does have conservation values and can provide significant public benefit by limiting residential and agricultural structures to protect the scenic view from the Franklin Trail public trail easement and nearby public roadways, and by preserving valuable agricultural open space, oak woodland and coastal sage scrub habitat and archaeological resources on the ranch;
- F. The Land Trust has a long-standing interest in conserving agricultural and natural resource land in the Carpinteria Valley; has conducted and continues to conduct outreach to ranch and farm owners there, and in recent years has negotiated the donation of conservation easements on two nearby ranches (Rancho Monte Alegre and Horton Family Ranch) in the Franklin Creek watershed north and west of Rancho Aldea Antigua.
- G. Rancho Aldea Antigua is fairly typical of agricultural land parcels that make up the scenic, rural nature of the Carpinteria community, in that approximately 60% of the agricultural properties in the Carpinteria Valley are between 20 and 40 acres in size. Small avocado growers in this area

make up a sizeable part of the production of Santa Barbara County's sixth highest valued crop. As a result, protection of the aforementioned conservation values of the region will require the Land Trust to work with landowners to acquire easements on parcels of the size range being offered by Mr. Anderson.

- H. In a regional context, protecting small ranch and farm properties, particularly those with identifiable scenic and natural resource value or that buffer already protected land and watershed resources, provide an important public benefit and support state and local land use policies. Among other things, the contemplated easement on Rancho Aldea Antigua will result in the preservation of open space (including farmland), protection of oak woodland and, together with nearby properties on which the Land Trust holds easements will expand and protect the scenic enjoyment of the general public and will yield a significant public benefit.
- I. A baseline inventory has been prepared that describes the conservation values of the property, including agricultural production, the scenic, open space view from nearby public roadways and from the Franklin Trail easement, and natural oak woodland and wildlife habitat.
- J. Kathleen Weinheimer, an attorney and former Land Trust board member, has provided independent, *pro bono* service in the review of the Rancho Aldea Antigua conservation easement, title report and other legal matters related to the transaction, and the Board of Trustees has acknowledged her advice.
- K. The Executive Director and Ms. Weinheimer have each reviewed the independent appraisal letter prepared by Hammock, Arnold & Smith (Dec 3, 2007) and believe that the appraisal accurately describes the qualified conservation interest in real property being granted by Rancho Aldea Antigua, and appears to present a good faith estimate of the fair market value of the conservation easement.
- L. Except for an initial presentation by David Anderson to the Board of Directors at the Board's meeting of November 12, 2007 (after which he excused himself from the meeting and recused himself from further discussion), neither David Anderson nor Ken Marshall has taken part in formal or informal discussions about the proposed conservation project by either the Land Committee or the Board of Trustees.

THEREFORE, IT IS RESOLVED THAT:

1. The Board of Trustees, pursuant to the Policy on Conflict of Interest, Board Compensation and Insider Transaction, finds that there is a potential conflict of interest in accepting the donation of a conservation easement on Rancho Aldea Antigua by virtue of David Anderson's current position as General Counsel to the Land Trust.
2. Notwithstanding this potential conflict, the Board of Trustees finds that accepting the Rancho Aldea Antigua conservation easement on the terms proposed is fair and benefits the public, as well as the Land Trust and its mission and strategic conservation priorities.
3. The Land Trust would accept from a disinterested party a grant of conservation easement on this and similar properties under the same terms and conditions as offered by Rancho Aldea Antigua.
4. David Anderson did not participate in the development of the staff recommendation, Land Committee review or Board of Trustees review and voting on this matter, nor is the Board aware of any "quid pro quo" that would disqualify this as a charitable donation.

5. The Board of Trustees acknowledges that Rancho Aldea Antigua LLC may benefit financially from this transaction by claiming certain charitable tax benefits allowed for qualified conservation easements in state and federal law; and the Executive Director is authorized to acknowledge the charitable gift by signing the IRS Form 8283 to be prepared by the landowner after grant of the conservation easement.
6. There is no other local land trust operating in Santa Barbara, and no other entity equally qualified to receive the Rancho Aldea Antigua conservation easement, because, among other factors, the Land Trust is already the holder of easements on similar and nearby parcels, and the Land Trust is able and well-equipped to monitor and enforce conservation easement of this nature.
7. David Anderson has pledged a charitable donation of cash to the Stewardship Fund adequate ensure the Land Trust's ability to monitor and enforce compliance with the easement in the future, including the use of outside legal counsel if necessary.
8. The President and Secretary of the Board of Trustees are authorized to sign the final conservation easement for Rancho Aldea Antigua, subject to completion and signed acknowledgement of the Baseline Inventory.

Approved on December 6, 2007, by the following vote of the Board of Trustees:

Aye: Chandler, Gregersen, Johnson, Langer, McEnroe, Miller, Nagler, Overall, Phillippi

No:

Abstain: Marshall

Absent: Chamberlin, Eagle, Leighty, McGuire, Mills

Exemple de declaració responsable de conflictes d'interès de conflictes d'interès del director executiu de l'entitat de custòdia Montana nonprofit Association (MNA)¹⁵

**Director and Officer
Annual Conflict of Interest Statement**

1. Name: _____ Date: _____
2. Position:
Are you a voting Director? Yes No
Are you an Officer? Yes No
If you are an Officer, which Officer position do you hold:

3. I affirm the following:
- I have received a copy of the MNA Conflict of Interest Policy. _____ (initial)
I have read and understand the policy. _____ (initial)
I agree to comply with the policy. _____ (initial)
I understand that MNA is charitable and in order to maintain its federal tax exemption it must engage primarily in activities which accomplish one or more of tax-exempt purposes. _____ (initial)
4. Disclosures:
- a. Do you have a financial interest (current or potential), including a compensation arrangement, as defined in the Conflict of Interest policy with MNA? Yes No
- i. If yes, please describe it: _____
ii. If yes, has the financial interest been disclosed, as provided in the Conflict of Interest policy? Yes No
- b. In the past, have you had a financial interest, including a compensation arrangement, as defined in the Conflict of Interest policy with MNA? Yes No
- i. If yes, please describe it, including when (approximately): _____
ii. If yes, has the financial interest been disclosed, as provided in the Conflict of Interest policy? Yes No
5. Are you an independent director, as defined in the Conflict of Interest policy? Yes No
- a. If you are not independent, why? _____

Signature of director Date: _____

Date of Review by Executive Committee: _____

Exemple de declaració responsable de conflictes d'interès de l'entitat Oxfam Intermón

Protocolo para la gestión de conflictos de interés
Versión Patronato 22 noviembre 2012. Adaptada a la nueva estructura en marzo 2014

V. ANEXOS

5.1 Aceptación del protocolo

El contenido de este anexo está dirigido a los miembros de los órganos de gobierno de OI (Patronato y Consejo de Dirección) y a las personas del equipo operativo que ocupan cargos dentro de la institución con un margen considerable de propuesta y decisión en torno a la gestión laboral o económico-financiera, y a la relación de la institución con proveedores de bienes y servicios y/o contrapartes.

He leído y comprendido el protocolo para la gestión de conflictos de interés de Oxfam Intermón. En el caso de que se produjera cualquier situación o circunstancia personal, familiar, profesional o empresarial originaria o sobrevenida, que pueda implicar que yo me encuentre en una situación de conflicto de interés, me comprometo a informar de este hecho a mi responsable jerárquico de Oxfam Intermón.

De forma expresa declaro que (marcar la opción que proceda en cada caso):

- Yo, mi pareja, cónyuge, alguna persona que esté especialmente vinculada conmigo por vínculos de afectividad, o alguno de mis parientes en línea directa sin limitación o en línea colateral hasta el cuarto grado de consanguinidad o segundo de afinidad prestamos servicios profesionales, realizamos algún tipo de actividad u ostentamos un cargo en otra entidad proveedora de bienes o servicios de Oxfam Intermón, receptora de fondos o socio local de Oxfam Intermón.

Sí No

En caso afirmativo, cumplimentar los datos siguientes:

Nombre y apellidos de la persona que presta servicios profesionales, realiza algún tipo de actividad u ostenta un cargo en otra entidad proveedora de bienes o servicios de OI, receptora de fondos o socio local de OI	Entidad	Cargo que ocupa la persona	Grado de parentesco o vínculo conyugal que mantiene conmigo

Protocolo para la gestión de conflictos de interés
 Versión Patronato 22 noviembre 2012. Adaptada a la nueva estructura en marzo 2014

- *A cumplimentar sólo por Patronato, Consejo de Dirección y por personas del Equipo Operativo de OI con facultades de gestión laboral o económico-financiera. Existe relación conyugal o análoga o algún vínculo de parentesco hasta segundo grado de consanguinidad o afinidad con otros miembros del Patronato, Consejo de Dirección o del equipo operativo de Oxfam Intermón.*

Sí No

En caso afirmativo, cumplimentar los datos siguientes:

Nombre y apellidos de la persona con quien se mantiene el vínculo	Grado de Parentesco o vínculo conyugal

- *A cumplimentar sólo por Patronato. Pertenezco u ostento algún cargo en un partido político, sindicato, grupo empresarial, congregación religiosa o administración pública.*

Sí No

En caso afirmativo indicar el nombre de dicha institución: _____

Declaro que la información proporcionada es completa y verdadera,

Nombre y apellidos: _____

Cargo: _____ Fecha: _____

D.N.I.: _____ Firma: _____

De conformidad con lo establecido en la Ley Orgánica 15/99 de 13 de diciembre (B.O.E. 14-12-99), de Protección de Datos de Carácter Personal, el que suscribe el presente protocolo queda informado y acepta expresamente que los datos personales contenidos en este documento se incorporarán a un fichero cuyo responsable es Oxfam Intermón, el cual será destinado únicamente a uso interno para todos aquellos fines relacionados con la relación que mantengan OI y la persona que suscribe el presente documento.

La información recogida en este documento se conservará en la organización con carácter confidencial, sin perjuicio de las remisiones de obligado cumplimiento.

El/la firmante del presente protocolo tiene derecho a obtener información de dichos datos, a oponerse a su tratamiento por causas fundadas y legítimas, así como a solicitar rectificación o cancelación si fueren inexactos o incompletos, en los términos previstos en la citada Ley Orgánica de Protección de Datos de Carácter Personal.

Una vez cumplimentado y firmado el presente formulario, se ruega enviarlo escaneado vía e-mail a buzonetico@intermonoxfam.org o bien en soporte papel al área de Buen Gobierno y Desarrollo Organizacional ubicada en la calle Gran Vía 641 de Barcelona 08010, España.

Exercici d'autoavaluació¹⁶

La vostra entitat de custòdia gestiona correctament els conflictes d'Interessos?

Aquest és un exercici ràpid d'autoavaluació per saber si la vostra entitat de custòdia utilitza un política d'interessos adequada o per el contrari, no incorpora els punts bàsics recomanats a la guia de bones pràctiques. Cada resposta positiva és un punt que cal sumar. A la part final trobareu l'explicació de les diferents puntuacions obtingudes:

1. La vostra entitat de custòdia té aprovada una política de conflicte d'interessos per escrit?
2. Tots els membres de l'entitat en són coneixedors i en tenen una còpia?
3. La política està disponible al web de l'entitat?
4. Aquesta defineix el que és un conflicte d'interessos?
5. Aquesta defineix les persones concretes que estan afectades per la política d'interessos?
6. Obliga a fer una declaració responsable de conflictes d'interès?
7. Defineix els processos a seguir per afrontar un conflicte potencial o real d'interessos i incorpora la separació del que ha de prendre la decisió?
8. Es signa anualment per part dels membres de l'òrgan de govern i treballadors de l'entitat?

Puntuació:

8: Molt bé. Seguiu així i informeu a la Xarxa de Custòdia del Territori sobre el vostre model de política i exemples pràctics resolts amb èxit. Aquests poden esdevenir una exemple de bona pràctica pel sector.

5-7: Bé però hi ha marge de millora.

0-4: Situació compromesa que requereix emplaçar a l'òrgan de govern, treballadors i voluntaris per millorar l'actual política d'interessos.

Exemples de política de gestió dels conflictes d'interessos

- [Gallatin Valley Land Trust](#)
- [Peconic Land Trust](#)
- [Associacions de professionals de la salut](#)
- [Associació espanyola de fundacions](#)
- [Intermón Oxfam](#)

¹⁶ Basat en la guia Standards and Practices de la Land Trust Alliance (ed. 2004).

4.B. Retribucions de l'òrgan de govern

Els **representants de l'òrgan de govern** treballen sense interès econòmic i **no tindran compensació econòmica**, excepte en aquells casos puntuals en què estigui justificat i aprovat en el mateix òrgan.

ASPECTES CLAU A CONSIDERAR

En la bona pràctica nº2 "Funcionament de l'òrgan de govern" d'aquesta guia es detallen els aspectes econòmics relacionats amb l'exercici del càrrec en l'òrgan de govern de les entitats de custòdia, tot i així, s'ha considerat necessari aprofundir-hi des del punt de vista dels conflictes d'interès.

A nivell estatal, la Ley Orgánica 1/2002, de 22 de marzo, reguladora del Derecho de Asociación no prohibeix als membres de les associacions rebre retribucions per l'exercici del seu càrrec a diferència de Catalunya. En el cas de les fundacions, la Ley 50/2002, de 26 de diciembre, de Fundaciones ho prohibeix explícitament. A Catalunya, la Llei 4/2008, de 24 d'abril del llibre III del Codi Civil de Catalunya relatiu a les persones jurídiques estableix que **els membres dels òrgans de govern** tan d'associacions (article 322-16) com de fundacions (article 332-10) **no poden ser retribuïts per l'exercici del seu càrrec (gratuitat dels càrrecs)**.

Tot i així, la llei preveu el dret a la bestreta i al **reemborsament de les despeses relacionats amb l'exercici del càrrec en l'òrgan de govern** (viatge, manutenció i allotjament) degudament justificades i a la indemnització pels danys produïts per raó d'aquest exercici.

La legislació catalana preveu també que **si algun membre de l'òrgan de govern exerceix altres tasques diferents a les seves funcions aquestes poden ser retribuïdes**, però amb certes limitacions en funció de la naturalesa jurídica de l'entitat de custòdia:

- En el cas de les **associacions**, aquesta possibilitat està limitada en el sentit que s'ha d'establir sempre dins d'una relació contractual, incloent-hi les de caràcter laboral i d'altra banda, cal que el nombre de membres de la junta directiva que percebin qualsevol tipus de retribució de l'associació no superin la meitat del total de membres que l'integren.
- En el cas de les **fundacions**, els patrons sí que poden establir una relació laboral o professional retribuïda amb la fundació sempre que el nombre de patrons contractats sigui inferior al nombre de patrons previst perquè el patronat es consideri vàlidament constituït. El patronat, abans de la formalització del contracte del patró amb la fundació, ha de presentar al protectorat la declaració responsable. Aquesta relació s'ha d'articular mitjançant un contracte

que determini clarament les tasques laborals o professionals que es retribueixen i a més, aquestes tasques retribuïdes han d'ésser diferents de les tasques i funcions que són pròpies del càrrec de patró. Si l'import dels contractes formalitzats amb un patró és superior a 100.000 euros anuals o al 10% dels ingressos meritats en el darrer exercici econòmic tancat i aprovat pel patronat, s'ha d'acompanyar la declaració responsable amb un informe validat per tècnics independents que justifiqui que la contractació és beneficiosa per a la fundació i respon a criteris del mercat laboral o professional. També es requereix aquest informe si el cost anual dels contractes formalitzats amb patrons, més el cost del nou contracte que es vol formalitzar, és superior al dit 10%.

En cas de necessitar els serveis professionals d'un membre de la junta de govern per raons justificades s' aconsellen les següents condicions:

- Assegurar-se que els costos són raonables. Comparar preus per serveis similars.
- Assegurar-se que els serveis contractats promouen els propòsits de l'entitat de custòdia segons indiquen els seus estatuts.
- Seguir els procediments habituals de l'entitat per a la contractació de serveis (p.e. licitació)
- Contracte per escrit amb els termes, compensació i llaurables requerits i ser comunicat a tot els membres de la junta.
- Aprovar la contractació per vot del ple de la junta, sense la presència del membre afectat.

4.C. Acords de custòdia i transaccions econòmiques o de terrenys amb un membre de l'entitat

Quan l'entitat realitza acords de custòdia i transaccions de terrenys o econòmiques amb membres o persones relacionades amb l'entitat té especial cura en no provocar un conflicte d'interessos. Evita qualsevol benefici indegut, per si o per a tercers, ja sigui directament o indirectament, servint-se intencionalment del seu càrrec o les seves funcions en profit particular i obviant l'interès general degut.

ASPECTES CLAU A CONSIDERAR

La política d'interessos hauria de requerir **equitat en qualsevol transacció que impliqui arranjaments econòmics** (p.e. des d'utilitzar licitacions formals competitives fins a fer compres a partir de comparatives de preus de béns i serveis).

A més, **sempre que un membre de l'entitat** o qualsevol finca de la seva propietat (total o parcialment) **es beneficiï de recursos econòmics es justifica tècnicament el seu interès públic davant l'òrgan de govern, l'equip de treball i l'assemblea**. També es documenta que el projecte està d'acord amb la missió i valors i s'assegura que no hi ha enriquiment personal, seguint la política de gestió de conflictes d'interessos aprovada. En aquests casos es té especial cura en fer públic i justificar aquesta situació.

En qualsevol transacció de terrenys (p.e. compra-venta, lloguer, etc.) o acords de custòdia entre l'entitat i una persona vinculada a aquesta se segueixen estrictament els requisits legals i la política de prevenció de conflictes d'interessos aprovada.

Adicionalment cal que:

- La **persona vinculada s'ha d'abstenir de participar en el procés de presa de decisions** i hi ha d'haver un seguiment per escrit d'aquest.
- Es realitzen sempre a través d'un **taxador independent** que assegura que l'operació es fa amb transparència i que la finca no es compra per un preu més elevat que el preu de mercat.
- S'ha d'assegurar que es fa **publicitat de la oferta** àmpliament per diversos canals (web, mail, butlletí, etc.) i que arriba al màxim de nombre de potencials interessats; evitant així un tracte preferencial.
- La **inspecció de la finca en transacció o custòdia** s'ha de fer amb profunditat per tal d'assegurar que és un tracte just per a l'entitat i es respecten els seus criteris de conservació.

En el cas de les fundacions, la llei estableix que cal presentar una declaració responsable¹⁷ al Protectorat per tots aquells actes d'alienació o gravamen de béns immobles, establiments mercantils o béns mobles, amb un valor de mercat superior a 100.000 euros o al 20% de l'actiu de la fundació que resulti del darrer balanç aprovat. En aquests supòsits, a la declaració responsable s'haurà de fer constar que l'operació és beneficiosa per a la fundació i caldrà aportar un informe subscrit per tècnics independents que acrediti que l'operació respon a criteris economicofinancers i de mercat. Se n'exceptuen els actes d'alienació de béns negociats en mercats oficials si l'alienació es fa almenys pel preu de cotització. Les alteracions patrimonials derivades dels actes d'alienació o gravamen han de quedar reflectides en l'inventari de la fundació i en la memòria dels comptes anuals. Aquests actes també s'han d'inscriure en el Registre de la Propietat o en el registre que escaigui per raó de l'objecte.

EXEMPLES PRÀCTICS DE CONFLICTES D'INTERÈS EN ENTITATS DE CUSTÒDIA

Es posarà especial atenció en aquelles situacions en què els processos deliberatius de l'òrgan de govern, o la simple participació en aquest per part d'alguns membres, poden resultar en conflicte d'interès. En aquests casos s'aplicarà estrictament el Protocol establert en la política d'interessos, i l'òrgan de govern (sense la participació dels interessats) decidirà les accions necessàries (inclús la baixa d'un membre de l'òrgan). Si quan es presentin els conflictes d'interès l'assemblea considera necessari renovar el protocol o que l'òrgan de govern no ha actuat èticament tindrà la potestat de modificar la decisió.

A continuació es presenten alguns exemples ficticis i les possibles solucions plantejades de forma molt generalista però cal tenir en compte que **les solucions als problemes creats pels conflictes d'interessos són molt variades i la determinació de les mesures adequades s'ha de fer sempre en funció de les situacions concretes que es presentin i de les seves circumstàncies:**

- **CONFLICTE:** En cas que es signi un acord de custòdia en la propietat d'algun membre de l'òrgan de govern, aquest s'abstindrà del procés de decisió i si és el cas delegarà la signatura de l'acord. **SOLUCIÓ:** L'interès ecològic de la finca ha de ser justificat tècnicament i alineat amb els objectius de l'entitat. Es comunicarà el procés a tots els membres de l'entitat de custòdia perquè tinguin l'oportunitat de mostrar el seu desacord si així es creu oportú. Tot el procés i presa de decisions ha d'estar registrat seguint els protocols de la política de conflictes d'interessos.
- **CONFLICTE:** L'òrgan de govern d'una entitat de custòdia realitza un procés deliberatiu per decidir quin import es vol destinar a la compra d'una finca agrària d'alt valor ecològic. Un membre s'absté en la votació, però no informa que el seu germà és soci de l'empresa agrària propietària de la finca. **SOLUCIÓ:** En aquest cas el membre no ha informat del conflicte

¹⁷ La declaració responsable regulada a la normativa de fundacions és un document subscrit pels patrons d'una fundació on declaren sota la seva responsabilitat que els acords adoptats reuneixen els requisits legals establerts, que disposen dels informes i documents que així ho acrediten i que són beneficiosos per a la fundació.

d'interès i l'òrgan de govern podria recusar-lo en cas de no haver-se fet efectiva la compra-venta o aplicar mesures sancionadores en cas que el tracte estigui finalitzat.

- **CONFLICTE:** Un membre de l'òrgan de govern que tingui oportunitat de lucre personal a través d'una empresa de serveis pròpia per alguna actuació de l'entitat de custòdia (consultora ambiental, gestor de finques, banquer, etc.). **SOLUCIÓ:** Aquest membre s'ha d'abstenir del procés deliberatiu i de la votació final.
- **CONFLICTE:** Un membre de l'òrgan de govern que influeix en les decisions de contractació de personal o serveis a favor d'un amic personal o familiar (p.e. per a realitzar tasques en finques de custòdia o propietat). **SOLUCIÓ:** Aquest membre ha actuat de manera poc ètica i ha de ser sancionat segons estableixi els estatuts o el reglament de règim intern.
- **CONFLICTE:** Un membre de l'òrgan de govern pren avantatge personal d'una oportunitat que ell o ella sap que seria d'interès per a l'entitat de custòdia (per exemple, la compra d'una finca en venda d'alt valor ecològic). **SOLUCIÓ:** Aquest membre ha actuat de manera poc ètica i ha de ser sancionat segons estableixi els estatuts o el reglament de règim intern.
- **CONFLICTE:** Un membre de l'òrgan de govern lloga unes oficines de la seva propietat a l'entitat de custòdia (o a l'inrevés, quan l'entitat lloga les seves oficines a algun membre de l'entitat). **SOLUCIÓ:** Cal justificar davant l'òrgan de govern (i posteriorment l'assemblea) que aquesta opció és estratègica per a la entitat de custòdia i que el preu pagat no està per sobre la mitjana del mercat (segons un taxador independent).
- **CONFLICTE:** Quan una mateixa persona és membre de l'òrgan de govern de dues entitats de custòdia diferents poden aparèixer conflictes de lleialtat. Per exemple, proposant principals donants d'una entitat perquè l'altra li contacti per al mateix propòsit. **SOLUCIÓ:** L'òrgan de govern s'encarregarà de valorar i jutjar si hi ha conflicte d'interessos per així recomanar la baixa del membre de l'òrgan de govern.

Altres exemples de conflicte d'interès:

- S'evitarà que el president de l'entitat sigui alhora el director tècnic. Això, a més de ser poc ètic, pot generar dificultats, per exemple, a l'hora d'accedir a crèdit ja que les entitats financeres o la mateixa administració ho veuran com una debilitat estructural.
- No s'incorporarà a la propietat a l'òrgan de govern com a pràctica habitual per evitar les constants situacions de conflicte d'interès que això generaria. Es buscaran altres maneres d'involucrar els propietaris en l'activitat de l'entitat de custòdia.
- Un propietari decideix crear una entitat de custòdia per a conservar la seva pròpia finca. Aquesta situació no és aconsellable però, en cas que succeeixi, una possible solució fora que l'entitat de custòdia fos totalment transparent en la seva pràctica i que el propietari s'abstingués de participar en les decisions que afectessin la seva pròpia finca.

- Professionals del sector ambiental tenen una relació amb una entitat tant com a proveïdors de serveis externs, i a l'hora com a tècnics de l'entitat. Aquesta és una situació que es desaconsella i només s'entendria en cas excepcional, justificant amb detall la seva necessitat i gestionant el procés amb la màxima transparència possible. Per la seva banda, el professional ha de ser molt curós en diferenciar les tasques per a l'entitat i les tasques professionals.

RECURSOS, DOCUMENTACIÓ I MODELS

Exemple d'una política específica per a transaccions de terrenys amb membres de l'entitat de custòdia The Nature Conservancy (EUA)

The Nature Conservancy — Sales To Or From Related Parties

POLICY:

It is the policy of The Nature Conservancy to prohibit both the purchase of real estate (or any interest therein) from and the sale of real estate (or any interest therein) to any “related party.” For this purpose, a related party includes:

- a. Any individual who is, or who was at any time during the 12-month period ending on the date of the purchase or sale, a member of the Board of Governors, a Trustee, or an employee of the Conservancy;
- b. Any individual who is a close relative of such an individual; or
- c. An entity in which the individual owns and/or his close relatives own directly or indirectly more than five percent of the equity interest therein.

PURPOSE:

To assure and ensure that The Nature Conservancy lives up to its high fiduciary obligations and operate in accordance with our highest corporate value: “Integrity Beyond Reproach.”

This policy deals specifically with transactions involving the potential sale or purchase of real estate to or from a Board of Governors member, a Trustee, or a Conservancy employee (or their close relatives). While these transactions have been governed in the past by the Conservancy’s Conflict of Interest Policy (requiring disclosure and potential action), this Policy goes beyond the existing Conflict of Interest Policy and absolutely prohibits these transactions. Although sales of real estate to Board of Governors, Trustees, or employees have been infrequent, the Board of Governors felt that any sale or purchase of real estate to these related parties could be perceived as a breach of the high standard set for the organization, and accordingly, prohibited any of these transactions. This policy also specifically prohibits sales to or purchases from Board of Governors, Trustees, or employees of interests in real estate — including sales and purchases of conservation easements.

This policy is separate but complementary to the existing Conflict of Interest Policy. All potential conflicts of interest — other than purchases and sales of lands — will continue to be handled in accordance with the Conservancy’s existing Conflict of Interest Policy.

For purposes of this Policy, “close relative” has the same definition as applied in the Conservancy’s Conflict of Interest Policy: Spouse, child (natural or adoptive), parent and step-parent, in-laws, grandchild, grandparent, brother or sister of the employee or Governor or Trustee are all close relatives. Also any person with whom a related party shares living quarters under circumstances that closely resemble a marital relationship or is financially dependent upon the employee, Governor, or Trustee is considered a close relative for purposes of this policy. Note, the definition of a related “entity” as set forth in this policy (“an entity in which the individual owns and/or his close relatives own directly or indirectly more than five percent of the equity interest therein”) applies to this policy only. For purposes of this policy, “related organizations” will not be included unless the party owns more than a five percent equity interest in the organization.

Notwithstanding the foregoing, this policy shall not prohibit the following activities:

1. The use of Conservancy real property and improvements by employees and their families for residential or other purposes, as a condition of employment with the Conservancy; provided such use meets the legal standards for a “condition of employment,” and is addressed in the employment agreement.
2. Use of Conservancy real property and improvements by employees and their families for residential or other purposes, not as a condition of employment, provided such use has received the approval of the Operating Unit Director upon consideration of the following factors:
 - a. the impact of the proposed use on the conservation goals for the property;
 - b. the likelihood of significant public relations impact in the community or with the general public;
 - c. whether the terms and conditions of the agreement with the employee have been negotiated at arm’s length and are in writing;
 - d. the rental value is substantiated by independent evidence of fair market value;
 - e. whether fair market rent is charged for the use, or the value of such use is reflected on the employee’s W2 form (when required under IRS laws and regulations); and
 - f. the precedent created by allowing the use.

ORIGIN:

Approved by the Board of Governors on June 13, 2003; amended by the Board of Governors on September 30, 2004.

REFERENCES, RESOURCES, and EXPLANATORY NOTES:

See Conflict of Interest Policy; Standard Operating Procedure on the Taxability of Housing Provided by The Nature Conservancy; Compatible Human and Economic Use Activity; and Memorandum to the Senior Managers from the Conservation Region Managing Directors dated November 17, 2003 on the Taxable Treatment of Fringe Benefits. Refer also to Worldwide Office Legal Function for additional information.

4.D. Transparència i prevenció de conflictes d'interessos

Els mecanismes de prevenció de conflictes d'interessos són públics. L'entitat fa públic les dades dels membres de l'òrgan de govern (nom, professió, càrrec, etc.), les relacions de parentesc entre diferents membres de l'òrgan de govern o d'aquests i proveïdors o equip de treball seran públiques i accessibles.

OBLIGACIONS LEGALS DE LES ENTITATS DEL TERCER SECTOR

La [Llei 19/2014, de 29 de desembre de transparència, accés a la informació pública i bon govern](#), pretén regular conceptes bàsics com són la transparència, l'accés a la informació, el bon govern i el govern obert. Tot i que aquesta és una llei pensada i redactada per a l'Administració, i no per a les entitats del tercer sector, dels seus preceptes també es deriven obligacions aplicables a totes aquelles entitats vinculades i a les persones físiques i jurídiques que tenen relacions de manera directa amb l'Administració pública. **L'incompliment del deure de transparència i les obligacions derivades, regulat al Títol II de la Llei, suposa l'aplicació d'un règim sancionador a les entitats.**

A continuació es presenten aquelles actuacions a què estan obligades de manera directa les entitats del tercer sector.¹⁸ Interpretant la llei, hem de diferenciar en primer lloc la relació directa que les entitats poden tenir amb l'Administració per tal de extraure a què s'obliga cada entitat en un cas o un altre:

ENTITATS QUE PRESTEN SERVEIS PÚBLICS: Les persones jurídiques que perceben fons públics per a funcionar o per a dur a terme llurs activitats hauran d'informar l'administració de:

- Les activitats directament relacionades amb el servei públic.
- La gestió de serveis públics.
- La percepció de fons públics.
- Retribucions percebudes pels càrrecs directius (quan el volum de l'entitat derivat de la prestació de serveis públics, és superior al 25% del volum general).

En aquest cas qui realitza la publicitat activa és l'administració. Aquesta podrà demanar informació a l'entitat, que tindrà un deure de publicitat passiva.

¹⁸ El tercer sector és l'espai de relacions socioeconòmiques conformat per un conjunt d'entitats o organitzacions que no tenen ànim de lucre, són no governamentals i són finançades, en gran part, pel sector públic. El terme "tercer sector" sorgeix per definir les entitats no governamentals i no lucratives, en contraposició al "primer sector" o sector públic (governamental i no lucratiu), i al "segon sector" o sector de l'empresa privada.

ENTITATS QUE REBEN SUBVENCIONS O AJUTS PÚBLICS: Les entitats que reben subvencions o **ajuts per més de 100.000€ anuals o més de 5.000€ anuals i que almenys el 40% dels ingressos procedeixi de subvencions o ajuts públics** estan obligades a fer publicitat activa. En aquest cas, s'estableix aquest plus d'obligatorietat ja que són entitats destinatàries de diner públic i han de justificar l'aplicació, destí i resultats obtinguts amb aquests diners públics. Per saber la documentació que han de fer pública aquestes entitats, hem de parlar de diferents tipus d'informació:

- **Informació institucional i organitzativa**
 - > La missió i les activitats que desenvolupen d'acord amb els estatuts.
 - > La normativa que sigui aplicable (per exemple: el Llibre tercer del Codi civil de Catalunya, la Llei de mecenatge, la Llei reguladora de les activitats, la Llei del voluntariat, la Llei de finançament de partits polítics, la Llei de caixes d'estalvis per a les entitats vinculades a partits polítics i fundacions especials i bancàries, el Pla de comptabilitat, la Llei d'auditoria de comptes...).
 - > Els estatuts i el número de registre de l'entitat.
 - > La composició dels òrgans de govern amb identificació nominativa dels membres i de llurs perfils i trajectòries i dels òrgans delegats, d'assessorament i de control intern, si s'escau (per exemple: la comissió executiva, la comissió d'auditoria, la comissió de nomenaments i retribucions, el consell assessor...).
 - > L'organigrama actualitzat que identifiqui els responsables dels equips de direcció i gestió de l'entitat, si s'escau, i llurs perfils i trajectòries professionals.
 - > L'estructura del grup d'entitats, si és el cas.
- **Informació econòmica i patrimonial**
 - > El Pla anual d'activitats (descriptiu de les activitats i indicatiu dels treballadors i voluntaris destinats a aquestes, dels beneficiaris o usuaris, dels indicadors de realització de les activitats i de la previsió d'ingressos i despeses corresponent).
 - > Els comptes anuals, l'informe d'auditoria —si hi estan subjectes— i els informes dels òrgans de control extern de les comunitats autònomes (OCEX), quan s'escau.
 - > La retribució dels òrgans de direcció i administració de les entitats que perceben ajuts i subvencions d'import superior a 10.000 euros (inclou la informació dels ajuts o subvencions atorgades en favor de prestadors de serveis; en canvi, s'exclouen de la publicitat els ajuts i subvencions rebuts per motius de vulnerabilitat social).
 - > L'inventari del patrimoni de les entitats.
 - > En el cas de les fundacions que per llei estan obligades a presentar declaració de responsable per a determinades activitats de caire econòmic i a respectar una regulació d'incompatibilitats en l'exercici del càrrec, també es faran públiques aquestes resolucions dictades per l'òrgan competent (proteccionat).

- **Gestió administrativa**
 - > **El deure de transparència en la contractació pública:** En el cas dels contractes adjudicats per l'administració, mínim **dels 5 darrers anys**, caldrà publicar l'objecte del contracte, l'import, la durada, i si n'hi ha, les posteriors les modificacions, les pròrrogues i les subcontractacions.
 - > **El deure de transparència en els convenis de col·laboració amb l'administració:** La llei parteix de l'obligació de transparència en els convenis de col·laboració subscrits entre entitats i administració, **que siguin vigents**, a diferència del cas dels contractes públics, on es demana informació pública dels cinc darrers anys. La informació pública relativa als convenis de col·laboració suposa conèixer la seva data, quines són les seves parts, l'objecte, les obligacions, la durada, les modificacions posteriors (en el cas que n'hi hagin), la informació relativa al compliment i finalment l'execució dels convenis.
 - > **El deure de transparència respecte les subvencions i ajuts públics:** La llei també demana aquí tenir al dia la informació relativa als cinc darrers anys, com en el cas de la contractació pública. Cal informar de l'import de l'ajut o subvenció, de l'objecte, qui són els beneficiaris, si s'ha concedit sense concurrència pública i les retribucions dels òrgans de direcció o administració (pel cas de subvencions o ajuts de més de 10.000€).
- **Fer pública la informació seguint els següents criteris:**
 - > És aconsellable publicar la informació en un apartat específic sobre transparència al web de l'entitat.
 - > La informació s'ha de presentar de forma clara, estructurada i en format reutilitzable.
 - > La informació ha de ser veraç i objectiva i fàcilment comprensible.
 - > La informació que es publiqui s'ha d'actualitzar periòdicament i se n'ha de facilitar la consulta.

ENTITATS ADJUDICATÀRIES DE CONTRACTES AMB L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA: en aquest cas, els contractes del sector públic inclouran les obligacions dels adjudicataris de facilitar informació. Per tal de donar compliment a les obligacions que estableix la Llei de transparència, les entitats comptaran amb els mitjans següents:

- A través del lloc web i seus electròniques.
- A través dels portals de les administracions.
 - > Només entitats amb finalitats culturals o socials.
 - > De menys de 50.000€ de pressupost.
- En format electrònic.
- De manera gratuïta i de fàcil accés.
- De manera estructurada i clara.

- En format reutilitzable.

L'article 94.2 de la Llei de transparència estableix que la Generalitat ha de prestar **assessorament tecnològic a les entitats** que tenen obligacions específiques de transparència per a la percepció de fons públics. Aquests serveis d'assessorament es presten a través de [Xarxanet.org](#) (xarxa associativa i de voluntariat de Catalunya).¹⁹

INDICADORS DE TRANSPARÈNCIA D'UNA ENTITAT DE CUSTÒDIA²⁰

Òrgan de govern (Junta directiva per a les associacions i Patronat per a les fundacions) i executiu:

- Composició de l'òrgan de govern accessible i a disposició pública (nom, càrrec i descripció de la seva trajectòria).
- Si més del 40% de membres de l'òrgan de govern ostenten càrrecs en una mateixa institució (partit polític, sindicat, grup empresarial, congregació religiosa o administració pública) i / o la seva pertinença a la mateixa és reconeguda públicament, es fa pública aquesta vinculació (sense detallar les dades personals).
- L'organigrama i noms dels principals responsables de l'estructura executiva accessible i està a disposició pública.
- Els estatuts són accessibles i estan a disposició pública.
- Taules salarials accessibles i a disposició pública.
- Identificar nominalment a las persones que componen l'òrgan de govern

Missió, visió i valors

- La Missió és accessible i està a disposició pública.
- La Visió és accessible i està a disposició pública.
- Els Valors de l'organització són accessibles i estan a disposició pública.
- La informació sobre l'evolució històrica de l'organització és accessible, està a disposició pública i conté com a mínim any de constitució, motivació, fundadors i fites.
- Donar a conèixer els principis ètics i de conducta de l'organització.

¹⁹ Per més informació consultar la guia de transparència per associacions i fundacions perceptores de subvencions i ajuts públics:

http://justicia.gencat.cat/web/.content/home/ambits/dret_i_entitats_juridique/transparencia_entitats/guia_transparencia.pdf

²⁰ Per a la redacció d'aquest apartat s'han utilitzat part dels indicadors de transparència i bon govern de la Coordinadora de ONG para el Desarrollo – España.

Base social i suports

- Dades quantitatives de cada un dels següents col·lectius de la base social de l'entitat de custòdia, especificant que s'entén per cada un d'ells: socis, donants i voluntaris.
- Donar a conèixer la composició de l'equip humà de l'organització.
- Hi ha un llistat públic i accessible de les xarxes o federacions a les que pertany l'organització.
- Hi ha un llistat públic i accessible dels finançadors públics i privats que són persones jurídiques.
- Facilitar la comunicació directa dels grups d'interès i la societat en general amb l'organització.
- Hi ha informació pública i accessible de la implantació territorial de l'organització (seus).
- Hi ha un llistat públic i accessible dels ajuts públics i les subvencions públiques i privades concedides en l'any analitzat, amb indicació del seu import, objectiu o finalitat i grups beneficiaris.

Planificació i rendició de comptes:

- La planificació estratègica, com a mínim les seves línies generals, accessible interna i externament.
- Els comptes anuals de l'organització (balanç de situació, compte de resultats i memòria econòmica), auditats en el cas de les organitzacions que han de passar auditoria externa obligatòriament, són accessibles pel públic en general.
- Es difon públicament amb caràcter anual una memòria social d'activitats: Informar sobre les activitats i dades econòmiques (origen i destinació dels fons) de l'organització.
- Les memòries socials dels últims tres anys són públiques i accessibles.
- En la memòria social es facilita, com a mínim, la següent informació de tots els programes i projectes: títol, país, import executat i socis locals. Nota: Per als projectes ja emmarcats en un programa no caldrà facilitar la informació esmentada de forma individual.
- L'organització posa a disposició pública el compromís de comunicació amb les persones i institucions que facin aportacions finalistes. Com a mínim aquest compromís d'incloure el proporcionar informació sobre l'activitat recolzada i els resultats obtinguts amb la mateixa.
- L'organització posa a disposició pública la seva política d'inversions financeres.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- Argandoña, A. 2004. Conflicto de intereses: el punto de vista ético. Documento de investigación nº552. IESE Business School.
- Armandans, I. 2009. La mediació en l'àmbit de la salut: una nova opció alternativa de gestió de conflictes. Anuari de Psicologia (Monogràfic 2008-2009). Pàg. 111-125.
- Baena, L., Folguera, R., Garcia, O., Miralles, M., Roca, O. 2016. La gestió dels conflictes d'interès en el sector públic de Catalunya. Testimonis parlamentaris, 39. Oficina antifrau de Catalunya, Parlament de Catalunya.
- Farré, S., Gutiérrez, E. 2004. Gestió positiva dels conflictes a les associacions: Mediació. Útils pràctics 16. Participació ciutadana, Ajuntament de Barcelona.
- Torre Jussana. 2015. Què cal saber per formar part de la junta directiva? Guia d'assessorament nº2. Ajuntament de Barcelona

